

Otvoreno pismo

predsjedniku Republike Hrvatske prof. dr. Ivi Josipoviću

Poštovani gospodine Predsjedniče,

ponukani vašim govorom dobrodošlice poglavaru Rimokatoličke crkve dr. Josephu Ratzingeru, kao i porukama koje su Vaš gost i njegovi predstavnici iznijeli 5. lipnja na zagrebačkom hipodromu, doljepotpisane civilne udruge i inicijative - koje predstavljaju stotine tisuća građana Republike Hrvatske koje ste kao predsjednik svih građana Hrvatske po Ustavu obvezni zastupati - odlučile su Vam uputiti ovo otvoreno pismo.

U Vašem pozdravnom govoru naglasili ste *"snagu političkog i moralnog autoriteta Svete Stolice i Katoličke crkve"*, iz čega se daju naslutiti sljedeće dvije činjenice:

a) da priznajete jednoj vjerskoj zajednici politički utjecaj i autoritet u ovoj sekularnoj državi, koja po članku 41. Ustava Republike Hrvatske jasno odvaja religiju od državnih i političkih pitanja

b) da određene moralno vrlo upitne poruke dr. Josepha Ratzingera te visokih crkvenih dužnosnika kao predstavnik svih građana Republike Hrvatske i službeno podržavate

Obje činjenice, ako su točne, duboko su zabrinjavajuće s obzirom na Vaše ustavne dužnosti te s obzirom na Vaša osobna obećanja građanima ove republike.

U svome inauguracijskom govoru, kojeg ste održali 18. veljače 2010. godine, između ostaloga ste izjavili:

"Svaka diskriminacija, nacionalna, vjerska, spolna, prema seksualnoj orijentaciji, socijalnom ili regionalnom podrijetlu, ili iz bilo koje druge osnove, nedopustiva je i osobno ću joj, kao predsjednik Republike Hrvatske, biti zapreka."

S obzirom na Vašu prisutnost u prvim redovima misnog slavlja na zagrebačkom hipodromu, dok su visoki predstavnici Rimokatoličke crkve pozivali na diskriminaciju, kršenje ljudskih prava (koja je Hrvatska kao članica UN-a te potpisnica nebrojenih sporazuma o ljudskim pravima međunarodno obvezna provoditi) te zakonsko nametanje jednog sustava vrijednosti svim građanima Republike Hrvatske isključivo po vjerskoj osnovi, razvidno je da im niste bili nikakva zapreka - već podrška - a izostanak vaše službene reakcije otvara brojna ozbiljna pitanja. Pitanja na koja ste nam, kao naš demokratski izabrani predstavnik, dužni nedvosmisleno i jasno odgovoriti.

Pitanje poštivanja ustavnog i društvenog poretka Republike Hrvatske

Dr. Joseph Ratzinger u svom je pastoralnom posjetu izjavio: "*U Europi se, nažalost, širi sekularizacija. [...] Ne popuštajte tom sekulariziranom mentalitetu koji nudi suživot kao pripravu ili čak kao zamjenu za brak.*" Također, nedugo prije posjete dr. Josepha Ratzingera Hrvatskoj vatikanski glasnogovornik Federico Lombardi izjavio je kako "*Hrvatska živi s izazovom sekularizacije, a obitelji i mladi su temelj borbe protiv nje.*"

Kao predsjednik, dužni ste pod svaku cijenu braniti ustavni poredak Republike Hrvatske. Ustav Republike Hrvatske je sekularan, te samim time uspostavlja društveni poredak protiv kojeg su Vatikan, katolički papa te visoki dužnosnici Crkve u Hrvatskoj u očitoj otvorenoj "borbi", budući da stvara plodno tlo za sekularizaciju. Naš Ustav dio je civilizacijske tekovine odvajanja vjerskih dogmi od državnih pitanja koja se, prema Vatikanu, "nažalost" širi Europom. Ukratko, sekularna odredba našeg Ustava nužno predstavlja nešto što je za Rimokatoličku crkvu loše - i to u vašoj osobnoj nazočnosti vrh Crkve javno ističe, bez Vaše službene reakcije.

Molimo vas da nama i međunarodnoj zajednici odgovorite: kao predstavnik svih građana ove zemlje, slažete li se sa stavom Vatikana, Crkve i dr. Ratzingera kako su sekularni ustavni poredak Republike Hrvatske te širenje sekularizma u Europi - nepoželjni?

Pitanje poštivanja institucije vanbračne zajednice

Nadalje, podsjećamo vas na izjavu dr. Ratzingera "Ne popuštajte tom sekulariziranom mentalitetu koji nudi suživot kao pripravu ili čak kao zamjenu za brak", kao i na izjavu krčkog biskupa Valtera Župana, bez formalne ograde izrečenu u prisutnosti dr. Josepha Ratzingera, kako se "promiču oblici zajedništva života koji nemaju nikakav temelj u europskoj kulturi i pravnoj baštini, a upravo se na stabilnosti obitelji i na kršćanskim vrednotama temeljila izgradnja civilizirane Europe i naše Hrvatske [...]".

Ove izjave su u izravnom sukobu sa člankom 61. Ustava Republike Hrvatske, Zakonom o ravnopravnosti spolova, članak 6., točke (2) i (3), Zakonom o istospolnim zajednicama, članak 21., točke (1), (2), (3), (4) te drugim formalnopravnim aktima ove republike. Osim što krše naše zakone poticanjem drugih na diskriminaciju, ove izjave izravno vrijeđaju stotine tisuće građana ove zemlje čiji su različiti oblici obitelji i životnih zajednica pravno zaštićeni te kojima se već desetljećima jasno i nedvosmisleno priznaju puna prava kao i bračnim zajednicama, uključujući pravo na zasnivanje obitelji.

Ove izjave su izrečene u Vašoj prisutnosti, bez vaše službene reakcije. Izrečene su u prisutnosti predsjednika i onih građana koji žive u zakonski reguliranim vanbračnim zajednicama, istospolnim zajednicama i drugim oblicima obitelji koji izlaze van ove diskriminatorno uske katoličke definicije. U prisutnosti predsjednika i onih građana koji su iz bilo kojeg razloga razvedeni i na to imaju zakonsko, ljudsko i moralno pravo. S time na umu, slažete li se sa sramotnim stavom Vatikana, Crkve i dr. Ratzingera kako su vanbračne zajednice, istospolne zajednice ili institucija razvoda opasne, nepoželjne i

moralno upitne odrednice našeg društva koje predstavljaju opću opasnost za čitavu zajednicu? Slažete li se sa izravnim sukobom tih mišljenja sa Ustavom i nižim zakonima Republike Hrvatske?

Pitanje temeljnih ljudska prava

Podsjećamo vas i na izjavu krčkog biskupa Valtera Župana, također bez formalne ograde izrečenu u prisutnosti dr. Josepha Ratzingera, u kojem važeći Zakon o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece, a koji regulira pitanje medicinskog pobačaja, naziva "zakonom o prekidu ljudskog života" koji "vodi u smrt". Također vas podsjećamo na činjenicu da je biskup pritom pozvao na reviziju spomenutog zakona na način koji bi svim građanima Republike Hrvatske, neovisno o njihovoj vjeroispovijesti, izravno i prisilno nametnuo moralne vrijednosti jedne vjerske skupine te kriminalizirao čin slobodnog (a nekad čak medicinski nužnog) prekida trudnoće.

Time je biskup pozvao na ukidanje trenutne formulacije spomenutog zakona koja svim građanima daje Ustavom zajamčeno pravo slobodnog izbora neovisno o vjerskim dogmama. To nije bio poziv na ostvarivanje prava katolika, budući da prava katolika ni po čemu nisu ugrožena trenutnim zakonom. To je bio otvoren poziv na ukidanje Ustavom zagaraniranih prava svima drugima, te samim time stvaranje protuustavnog zakona koji kriminalizira pobačaj.

Kao predsjednik svih žena u Republici Hrvatskoj koje su iz bilo kojeg razloga odlučile ostvariti svoje temeljno ljudsko pravo te prekinuti svoju trudnoću, slažete li se sa stavom Vatikana, Crkve i dr. Josepha Ratzingera s time da svaku ženu treba zakonski prisiliti na neželjen porod, čak i u slučaju kad to prijeti njenom zdravlju, životu ili na bilo koji drugi način krši njena temeljna ljudska prava koja se Hrvatska međunarodno obvezala provoditi?

Također, opet se pozivamo na vaše isticanje "snage moralnog autoriteta Svete Stolice i katoličke Crkve". Smatrate li ispravnim da državni vrh Republike Hrvatske ovakve jasne političke pozive na protuustavno uvođenje vjerski utemeljenih zabrana svim građanima, neovisno o njihovom vjerskom opredjeljenju, bez ikakve rezervacije opisuje kao hvalevrijedne opće moralne naputke?

Pitanje miješanja pastoralnog i državničkog posjeta

Nekoliko puta ste javno izrekli da dr. Joseph Ratzinger dolazi u državnički posjet Republici Hrvatskoj. Dr. Joseph Ratzinger je, podsjetimo, dobar dio vremena predviđenog za "državnički posjet Republici Hrvatskoj" koristio za pastoralne djelatnosti (misno slavlje, molitvu, propovijed, druženje s vjernicima) na zagrebačkom hipodromu te na Trgu bana Jelačića, koji je pri tome bio zatvoren za sve osim pripadnika Katoličke crkve s valjanom Crkvenom akreditacijom. Podsjećamo Vas da su prema Ustavu Republike Hrvatske sve vjerske zajednice pred zakonom jednake i odvojene od države, stoga ne vidimo kako se odvojenost Crkve od države poštovala tijekom ovog posjeta gdje su se brojne državničke privilegije (od financijskih do protokolarnih) koristile gotovo isključivo u pastoralne svrhe? Podsjećamo Vas da niti

jedan drugi vođa vjerske zajednice registrirane u Republici Hrvatskoj nema status državnika, stoga niti jedna druga vjerska zajednica ne može koristiti privilegiju državnčkog posjeta radi svoje pastoralne djelatnosti.

Ne mislite li da se spajanjem državnčkog i pastoralnog posjeta dr. Josepha Ratzingera Katoličku crkvu u Hrvatskoj stavlja u privilegiran položaj u odnosu na sve druge vjerske zajednice te da se time krši propis koji sve vjerske zajednice odvaja od države? Također, ukoliko je ovo bio državnčki posjet, zašto je gotovo čitav protokol bio u organizaciji Hrvatske biskupske komore, a ne u organizaciji Republike Hrvatske?

Poštovani gospodine Predsjedniče, ovo pismo započeli smo Vašim osobnim citatom u kojem obećavate svim građanima Republike Hrvatske, neovisno o njihovoj vjeroispovijesti, zaštitu od svakog oblika diskriminacije. Također smo Vam na više mjesta napomenuli vašu zakonsku obvezu provođenja i zaštite Ustava Republike Hrvatske, kao i vašu zakonsku obvezu poštivanja i provođenja brojnih međunarodnih sporazuma o ljudskim pravima koje je Republika Hrvatska ratificirala (a Vatikan i Sveta Stolica, uzgred budi rečeno, nisu). S obzirom da ste osobno prisustvovali svečanosti tijekom koje su najviši dužnosnici Vatikana i Katoličke crkve u Hrvatskoj otvoreno prkosili Ustavu i drugim zakonskim aktima Republike Hrvatske, molimo vas da se službeno očitujete o gore navedenim pitanjima i izjavama Vaših uvaženih gostiju.

Srdačno,
građani Republike Hrvatske

DAVID – Udruga građana za zaštitu ljudskih prava

Nisam vjernik – građanska inicijativa za sekularnost hrvatske države

Protagora – Udruga za zaštitu prava ireligioznih osoba i promicanje ireligioznog poimanja svijeta